

(Политика, 23.01.2009)



Од маја 2008. до децембра 2008. године подршка грађана прикључењу Србије Европској унији пала је за шест одсто. Рекао бих – за само шест одсто, што је, у временима у којима живимо, чврст доказ да је јака европска арматура просечног испитаника.

Јер разлога за суноврат евроодушевљења било је итекако много, па је пад са 67 на 61 одсто тек блага осцилација у односу на продубљивање јаза између наше перцепције Европе и једне врсте европске равнодушности према нама.

Наравно да у Европи схватају трауме које владају домаћом политичком сценом и да су свесни синергичког деловања разних домаћих траума – од Косова до Младића. То је разлог што се ритуали настављају. Путују наши тамо и њихови овамо, чак и када се унапред зна да од тих разговора неће бити резултата и помака.

Одиграва се непрестано једна по једна епизода политичке сапунице у којој ми нудимо цело за пола (једнострана примена ССП-а), они одбију да дају нешто низашта (Младић). И све је то функционисало док су се обе стране, наши евроентузијастички и европска политичка бирократија, чврсто држале само једног акционог плана – да у Србији не победе радикали.

Однекуд се веровало да ће ситуација бити много повољнија ако оно што називамо или се самоназива демократским снагама формира нову, претпоставља се стабилнију владу.

Кад гле чуда! Истраживање, а с обзиром на то да се ради у серији и дугом временском

периоду што му повећава поузданост, показује да се овај пад подударио временски баш с формирањем владе чија је кичма коалиција За европску Србију.

У идеалном свету, неком у коме се створе лабораторијски стерилни услови, комбинација доминантне европске владе која је обезбедила још и дубок расцеп Српске радикалне странке, плус тобоже благодан став администрације Брисела, требало би барем да произведе пораст евроентузијазма заснован на неким очигледним добитима за грађане, а не да за резултат има пад одушевљења.

Очигледно је да није дошло до било каквог структуралног помака. Чак ни визни режим, што је, рецимо, једно техничко питање, није промењен, а камоли да су грађани осим разабарања кроз маглу политичких обећања, што наших што њихових, видели неку конкретну корист за себе.

Милица Делевић, директорка Канцеларије за европске интеграције, даје логично објашњење за овај пад од шест одсто. Она каже да се увек када нам се Европа чини ближом већи број грађана изјашњава за ЕУ, а када нам се она чини даљом тај број опада. Али овде се сад поставља кључно питање које превазилази елементарну теорију спојених судова. Како то да нам Европа изгледа даље у тренутку кад имамо сто одсто европски опредељену владу која у рукама има механизме артикулације народне воље?

Читав низ догађаја утицао је на пад европске популарности. Неки примери су показали грађанима да оно што има префикс „европски” није истовремено и гарант поузданости. Пропали су послови с европским фирмама у вези са аутопутем, комбинатом у Бору, пред крај децембра било је јасно да се, у условима глобалне економске кризе, љуља и крагујевачки посао са „Фијатом”... Кад се суноврат послова од којих се очекивало поправљање стања нације удружи с увек високим процентом оних који мисле да нас Европа бахато условљава око сарадње с Хашким трибуналом и добросуседских односа с Косовом, онда је и резултат од 61 одсто приврженика европским интеграцијама врло добар резултат.

Не знам како влада мери свој рејтинг, али ако верује у ово истраживање рађено за потребе Канцеларије за европске интеграције, онда би морала извући закључак да и њој опада подршка и да је за њену стабилност неопходно направити неки озбиљан помак у ономе што је конкретни доживљај Европе, а не тек маглено ишчекивање да и нас огреје нешто од тог европског сунца. Ма колико оно понекад било „зубато”, посебно сада када

се рецесија шири континентом, па се угроженим осећају и оне чланице ЕУ које још нису заслужиле приступницу у ужи, повлашћени клуб „евроzone”.

Има ту и један симпатичан детаљ. Госпођа Делевић је објашњавајући мајских 67 одсто подршке навела да је тада одржан и „Евросонг”. Испада да је за европски ентузијазам заслужнији Александар Тијанић него ова влада, а БИА да и не помињем.

*главни уредник недељника „Време”*